Trade.gov.pl

AI – regulacje prawne istniejące i powstające na danych rynkach

PAIH
Grupa PFR

Wydawca: Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

Dodatkowe informacje: redakcja@trade.gov.pl

Warszawa, luty, 2026

Spis treści

AI - regulacje prawne istniejące i powstające na danych rynkach

Dynamiczny rozwój technologii sztucznej inteligencji (AI) w ostatnich latach znacząco wpływa na funkcjonowanie gospodarek, modeli biznesowych oraz procesów administracyjnych na całym świecie. Równolegle do postępu technologicznego następuje intensyfikacja prac legislacyjnych mających na celu uregulowanie zasad tworzenia, wdrażania i wykorzystywania systemów AI.

Regulacje prawne dotyczące sztucznej inteligencji w USA

11 grudnia 2025 roku prezydent USA Donald Trump wydał rozporządzenie wykonawcze dotyczące sztucznej inteligencji. Dokument ten określa krajowe ramy polityki w zakresie AI, kładąc nacisk na ograniczanie nadmiernych regulacji oraz koordynację działań administracji federalnej w celu utrzymania wiodącej pozycji Stanów Zjednoczonych w tej dziedzinie, w nawiązaniu do rozporządzenia z 23 stycznia 2025 roku dotyczącego usuwania barier dla amerykańskiego przywództwa w obszarze sztucznej inteligencji.

Rozporządzenie uchyla lub podważa stanowe przepisy dotyczące sztucznej inteligencji uznane za uciążliwe lub sprzeczne z polityką federalną Stanów Zjednoczonych. W tym celu w Departamencie Sprawiedliwości powołano Zespół ds. Postępowań Sądowych w Sprawach Sztucznej Inteligencji,

który będzie kwestionował w sądzie przepisy dotyczące sztucznej inteligencji na szczeblu stanowym.

Podejście do regulacji prawnych w zakresie AI w Stanach Zjednoczonych

W USA dominuje **podejście proinnowacyjne** do sztucznej inteligencji. Ostatnie zmiany na poziomie federalnym wskazują między innymi, iż regulacje stanowe tworzą mozaikę 50 różnych systemów regulacyjnych, co może utrudniać przestrzeganie przepisów, zwłaszcza w przypadku start-upów. Administracja Donalda Trumpa wychodzi naprzeciw tym trudnościom właśnie poprzez zmniejszanie obciążeń regulacyjnych i blokowanie restrykcyjnych przepisów stanowych. Działania te mają na celu ułatwienie i obniżenie kosztów tworzenia i wdrażania systemów AI w Stanach Zjednoczonych dla startupów i założycieli firm technologicznych.

Rozwiązania w wybranych stanach w zakresie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji

Niektóre **stanowe przepisy dotyczące systemów sztucznej inteligencji** (w zastosowaniach konsumenckich i komercyjnych) już weszły w życie, podczas gdy inne jeszcze nie (por. NCSL / FPF / IAPP).
W Kolorado wejście w życie jednego z najbardziej kompleksowych praw stanowych dotyczących sztucznej inteligencji w USA, które obejmuje systemy sztucznej inteligencji „wysokiego ryzyka" we wszystkich sektorach – Colorado AI Act, CAIA, uchwalonego w 2024 roku – jest ciągle opóźniane (zapowiadana data wejścia w życie to 30 czerwca 2026 roku).

W wielu stanach obowiązują już przepisy dotyczące sztucznej inteligencji w ramach poszczególnych zagadnień – przykładowo:

- w Kalifornii, Nowym Jorku i Illinois w zakresie AI i zautomatyzowanego podejmowania decyzji w procesach zatrudniania (np. konieczność informowania o użyciu AI, zakaz dyskryminacji przez AI);
- w Kalifornii, Nevadzie, Montanie w zakresie prywatności (zależnie od stanu może dotyczyć profilowania, danych wrażliwych, decyzji automatycznych, obowiązku oznaczania treści generowanych przez AI);
- w Kalifornii i Waszyngtonie są to regulacje sektorowe – np. dotyczące AI w ubezpieczeniach czy edukacji.

Stanowe ustawy dotyczące zaawansowanej sztucznej inteligencji (frontier AI)

Najważniejsze spośród przepisów dotyczących **frontier AI** (frontier models to najbardziej zaawansowana, najbardziej ryzykowna podgrupa modeli zdolnych do wielu zadań – modeli ogólnego przeznaczenia / General-Purpose AI, GPAI) to ustawy, które skupiają się na modelach poszerzających możliwości sztucznej inteligencji oraz na szczególnych zagrożeniach, jakie te modele mogą stwarzać – np. w Kalifornii – **Senate Bill 53 (SB-53) Transparency in Frontier Artificial Intelligence Act (TFAIA),** czy w Nowym Jorku – **Responsible AI Safety and Education (RAISE) Act**.

Ich głównym celem jest wzmocnienie przejrzystości. Ustawy te odchodzą od najbardziej kontrowersyjnych zapisów zawetowanej w Kalifornii ustawy SB-1047 (California AI Bill), takich jak odpowiedzialność twórców sztucznej

inteligencji. Natomiast w ramach umacniania transparentności zawierają m.in. zapisy dotyczące ochrony sygnalistów, zgłaszania incydentów, a także protokołów bezpieczeństwa i ochrony, zawierających między innymi oceny ryzyka, procedury łagodzące oraz środki bezpieczeństwa.

California Senate Bill 53 (SB-53) Transparency in Frontier Artificial Intelligence Act (TFAIA) został podpisany przez gubernatora 29 września 2025 roku (wszedł w życie 1 stycznia 2026 roku) i stał się tym samym pierwszą w USA kompleksową regulacją prawną na szczeblu stanowym, odnoszącą się do najnowocześniejszych systemów sztucznej inteligencji. Drugą ustawą jest RAISE – została podpisana przez gubernatora Nowego Jorku 19 grudnia 2025 roku.

Dalsze losy tych ustaw w dużej mierze zależą od działań rządu federalnego (i opisanego wcześniej rozporządzenia z 11 grudnia 2025 roku – Ensuring a National Policy Framework for Artificial Intelligence).

Strategia Stanów Zjednoczonych w zakresie sztucznej inteligencji

23 lipca 2025 roku Biały Dom opublikował dokument pt. „Wygrana w wyścigu: Amerykański plan działania w zakresie sztucznej inteligencji", który stanowi strategiczny plan działania mający na celu wspieranie przywództwa USA w dziedzinie sztucznej inteligencji i który realizuje wizję prezydenta USA -Donalda Trumpa, dotyczącą globalnej dominacji w dziedzinie sztucznej inteligencji.

Plan koncentruje się przede wszystkim na wsparciu innowacji, deregulacji i przyspieszeniu rozwoju infrastruktury oraz pozycjonowaniu Stanów

Zjednoczonych jako lidera w międzynarodowej dyplomacji i bezpieczeństwie w obszarze sztucznej inteligencji.

Wcześniejsza administracja – Joe Bidena, skupiała się na strategii bezpiecznej, pewnej i godnej zaufania sztucznej inteligencji (safe, secure, and trustworthy AI).

Obszar polityki	Administracja J.Bidena (Partia Demokratyczna)	Administracja D. Trumpa (Partia Republikańska)
Ogólne podejście	„Bezpieczna, pewna i godna zaufania sztuczna inteligencja”; zarządzanie ryzykiem; nadzór federalny	Deregulacja w celu „wygrania wyścigu AI”; redukcja barier ochronnych; przyspieszenie wdrażania
Struktura regulacyjna	Federalne standardy dotyczące bezpieczeństwa - testowania, raportowania, znakowania wodnego; koordynacja między agencjami	Jednolite ramy krajowe nadrzędne wobec przepisów stanowych
Władza stanowa kontra federalna	Stany mogą swobodnie wprowadzać innowacje; federalne wytyczne (nie nadrzędne wobec przepisów stanowych)	Wyłączenie stanowych przepisów dotyczących AI; zespół ds. postępowań sądowych mający

		kwestionować regulacje stanowe
Nadzór nad frontier AI	Obowiązkowe testy bezpieczeństwa („red teaming") oraz raportowanie dla modeli o wysokiej mocy obliczeniowej (EO z 2023 r.)	Zniesienie wymogów bezpieczeństwa z okresu administracji Bidena; nacisk na mniejszą liczbę ograniczeń dla podmiotów rozwijających systemy
Bezpieczeństwo narodowe	Ograniczenia eksportowe dotyczące chipów; uznanie bezpieczeństwa AI za priorytet w obszarze bezpieczeństwa narodowego	Rozbudowa infrastruktury AI (np. centrów danych) i eksport technologii AI
Moderacja treści / stronniczość	Równość, prawa obywatelskie i ochrona przed dyskryminacją w systemach AI	Zwalczanie „stronniczości ideologicznych"
Współpraca z sektorem przemysłowym	Współpraca, ale ostrożność; bezpieczeństwo przede wszystkim	Silna współpraca z inwestorami technologicznymi i firmami dążącymi do ograniczenia przepisów

Współpraca międzynarodowa	G7, UE i sojusznicy w sprawie bezpieczeństwa sztucznej inteligencji i kontroli eksportu	Sprzeciw wobec zagranicznych regulacji dotyczących amerykańskich firm technologicznych; promowanie dominacji USA

Stany Zjednoczone stawiają na proinnowacyjne i elastyczne zasady dotyczące sztucznej inteligencji. Warto na bieżąco śledzić nowe przepisy związane z regulacjami dotyczącymi sztucznej inteligencji w USA, gdyż obszar ten podlega dynamicznym zmianom, przede wszystkim w sferze politycznej oraz w obszarze nowych technologii.

Przydatne linki:

America's AI Action Plan – The White House, https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/07/Americas-AI-Action-Plan.pdf

Executive Order of December 11, 2025, Ensuring a National Policy Framework for Artificial Intelligence – The White House, https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/12/eliminating-state-law-obstruction-of-national-artificial-intelligence-policy/

Executive Order of January 23, 2025, Removing Barriers to American Leadership in Artificial Intelligence – The White House, https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/removing-barriers-to-american-leadership-in-artificial-intelligence/

Regulacje prawne dotyczące sztucznej inteligencji w Unii Europejskie

Nowe technologie AI rozwijane są w Unii Europejskiej (UE) w sposób odpowiedzialny, bezpieczny, przejrzysty i zgodny z europejskimi wartościami. UE rozwija i promuje podejście do sztucznej inteligencji skoncentrowane na człowieku (*human-centric approach to AI*), tworząc jedno prawo dla różnych sektorów w oparciu o ryzyko związane z wykorzystaniem AI.

Najważniejszą regulacją w UE jest **Akt w sprawie sztucznej inteligencji (AI Act) – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689** z 13 czerwca 2024 roku.

Podejście do regulacji prawnych w zakresie sztucznej inteligencji w Unii Europejskiej

Zarządzanie (*EU governance*) związane z AI Act rozłożone jest na różnych poziomach – Europejski Urząd ds. Sztucznej Inteligencji utworzony w ramach Komisji Europejskiej nadzoruje wprowadzenie rozporządzenia w życie i jego koordynację, krajowe organy nadzoru zajmują się zgodnością z przepisami na poziomie narodowym oraz rozpatrywaniem skarg, natomiast panele interesariuszy doradzają w kwestii standardów i najlepszych praktyk.

AI Act koncentruje się szczególnie na małych i średnich przedsiębiorstwach. W szczególności oferuje szereg środków specjalnie zaprojektowanych w celu ich wsparcia. Zmiany regulacyjne dotyczące AI wpłyną na działalność przedsiębiorstw z wielu różnych branż. Rozporządzenie już obowiązuje, jednak niektóre jego elementy wprowadzane są stopniowo – przewidziano **okresy przejściowe**.

19 listopada 2025 roku Komisja Europejska opublikowała propozycje pakietu **Digital Omnibus**, których celem jest **uproszczenie, ujednolicenie i modernizacja unijnych ram regulacyjnych w dziedzinie technologii cyfrowych**, ale nie są one jeszcze prawem UE (propozycje te znajdują się dopiero na początku cyklu legislacyjnego). Jedną z propozycji jest pakiet Digital Omnibus dotyczący sztucznej inteligencji, który usprawnia i **częściowo opóźnia** wprowadzenie elementów unijnego rozporządzenia o sztucznej inteligencji, co ma na celu **zwiększenie innowacyjności w UE**.

Nowe przepisy to z jednej strony obowiązki dla przedsiębiorców (wdrożenie procedur oceny ryzyka, dokumentowania, raportowania i certyfikacji systemów AI czy obowiązek podnoszenia kwalifikacji personelu w zakresie AI), ale z drugiej strony to także liczne korzyści. Należą do nich: zwiększenie zaufania klientów i partnerów biznesowych dzięki certyfikowanym i bezpiecznym systemom AI, ułatwiony dostęp do rynku Unii Europejskiej dzięki ujednoliconym regulacjom prawnym, a także szansa na zdobycie przewagi konkurencyjnej dla firm, które jako pierwsze wdrożą zgodne z przepisami i przejrzyste rozwiązania technologiczne.

Klasyfikacja systemów AI oraz wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji

Rodzaj systemów AI	Przykłady
Szkodliwe systemy	Zakazane praktyki to m.in. ➢ techniki podprogowe, celowe techniki manipulacyjne lub wprowadzające w błąd, ➢ wykorzystywanie słabości określonych grup – np. ze względu na wiek (np. dzieci), niepełnosprawności czy sytuację społeczno-ekonomiczną, ➢ scoring społeczny, ➢ rozpoznawanie emocji w miejscu pracy i edukacji, ➢ tworzenie lub rozbudowywanie baz danych służących rozpoznawaniu twarzy poprzez nieukierunkowane pozyskiwanie (ang. untargeted scraping), ➢ wykorzystanie systemów zdalnej identyfikacji biometrycznej
Systemy wysokiego ryzyka	To np. systemy wykorzystywane w:

	➢ zarządzaniu pracownikami i rekrutacji (automatyczna selekcja CV, monitorowanie pracowników i ocena wydajności), ➢ finansach i ubezpieczeniach (ocena zdolności kredytowej, oceny ryzyka ubezpieczeniowego), ➢ ochronie zdrowia (systemy sterowania robotami chirurgicznymi, systemy oceny ryzyka klinicznego), ➢ transporcie i infrastrukturze krytycznej (autonomiczne prowadzenie pojazdów, systemy sterowania ruchem), Komisja Europejska ma do lutego 2026 roku przygotować **praktyczny katalog przykładów**.
Systemy ograniczonego ryzyka	Dotyczą np.: ➢ chatbotów i i systemów konwersacyjnych, ➢ systemów generujących treści (tekst, obraz, audio), ➢ syntetycznych mediów (jasne oznaczenie, że materiał jest sztucznie wygenerowany). Muszą one spełnić wymogi przejrzystości - użytkownik powinien wiedzieć, że wchodzi w interakcję z AI (np. użytkownik musi być poinformowany, że rozmawia z AI lub że dana treść została wygenerowana przez AI)

Systemy minimalnego ryzyka	To m.in.: ➢ narzędzia produktywności (autouzupełnianie tekstu, podpowiedzi w edytorach dokumentów, systemy porządkujące pliki lub e-maile), ➢ systemy nawigacji i mapy (sugestie tras, szacowanie czasu dojazdu, proste analizy natężenia ruchu) ➢ filtry antyspamowe i narzędzia bezpieczeństwa IT (klasyfikacja wiadomości jako spam, proste systemy wykrywania malware, automatyczne blokowanie podejrzanych treści) Systemy minimalnego ryzyka to takie, które nie wpływają na prawa podstawowe, nie podejmują decyzji o użytkowniku, nie dotyczą zdrowia, bezpieczeństwa ani usług publicznych i są powszechnie stosowane w codziennych technologiach.

Przepisy rozdziału I dot. przepisów ogólnych i rozdziału II dot. zakazanych praktyk rozporządzenia 2024/1689 obowiązują wprost i nie wymagają podjęcia działań legislacyjnych przez państwa członkowskie. Niezastosowanie się do przepisów rozdziału II AI Act może wiązać się z wysokimi karami administracyjnymi, których maksymalne progi zostały ustalone na 35 milionów euro lub 7% całkowitego rocznego światowego obrotu z poprzedniego roku.

Dostawcy systemów wysokiego ryzyka będą zobowiązani prowadzić szczegółową dokumentację techniczną. Sporządza się ją przed wprowadzeniem danego systemu do obrotu lub oddaniem go do użytku oraz dokonuje się jej aktualizacji. W rozdziale III dot. systemów AI wysokiego ryzyka opisano w sekcji 2 wymogi dotyczące systemów AI wysokiego ryzyka, a w sekcji 3 obowiązki dostawców i podmiotów stosujących systemy AI wysokiego ryzyka oraz innych osób. I tak np. systemy wysokiego ryzyka nie trafią na rynek bez uprzedniej oceny zgodności i uzyskania oznakowania CE, potwierdzającego spełnienie wymogów rozporządzenia. Naruszenia przepisów mogą skutkować dotkliwymi karami finansowymi.

Projekty ustaw o systemach sztucznej inteligencji w państwach członkowskich UE

EU AI Act ma zastosowanie bezpośrednie, niezależnie od opóźnień w przyjmowaniu krajowych przepisów wdrażających. Termin dla państw członkowskich na utworzenie organów nadzoru rynku wyznaczono na drugą połowę 2025 roku, jednak w wielu państwach członkowskich UE proces legislacyjny jeszcze trwa (stan na koniec 2025).

W perspektywie najbliższych 5–7 lat, biorąc pod uwagę rynki UE o największym potencjale na import polskich produktów i usług AI (IT / data / R&D) do czołówki należeć będą rynek niemiecki i francuski.

Niemcy nie dotrzymały unijnego terminu na wyznaczenie oficjalnych organów nadzoru rynku sztucznej inteligencji i nie uchwaliły jeszcze ustawy KI-Marktüberwachungsgesetz, KIMÜG. W rezultacie polegają na istniejących organach regulacyjnych, które posiadają już kompetencje prawne w pokrewnych dziedzinach - są to m.in. organy nadzorujące ochronę

danych, organy nadzoru rynku czy poszczególne ministerstwa – np. Bundesministerium des Innern czy Bundesministerium für Digitales und Verkehr / Bundesministerium für Digitales und Staatsmodernisierung.

We Francji 9 września 2025 roku opublikowano plan zarządzania wdrażaniem AI Act, który czeka na zatwierdzenie przez parlament. Poprzez zdecentralizowaną organizację, opierającą się na istniejących instytucjach i wykorzystującą ich wiedzę specjalistyczną, ramy zarządzania AI mają na celu zapewnienie stworzenia godnego zaufania środowiska dla rozwoju AI, ochrony jej użytkowników i wspierania innowacji. Francuska dyrekcja generalna w Ministerstwie Gospodarki, odpowiedzialna za nadzór nad konkurencją na rynku, ochronę konsumentów i zwalczanie oszustw (DGCCRF) ma koordynować sieć francuskich sektorowych nadzorców ds. sztucznej inteligencji.

Polskie Ministerstwo Cyfryzacji opracowano projekt ustawy wdrażającej przepisy AI Act. Ustawa nie została jeszcze uchwalona, ale proces legislacyjny jest zaawansowany. Jej najważniejsze zapisy, podobnie jak ustaw w innych państwach członkowskich UE, uwzględniające wsparcie dla firm, dotyczą:

- utworzenia organu nadzoru rynku, odpowiedzialnego za kontrolę i certyfikację (Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji),
- wprowadzenia procedur kontrolnych i administracyjnych, obejmujących wszczynanie postępowań, nakładanie sankcji, wydawanie ostrzeżeń oraz stosowanie mechanizmów ugodowych,

- możliwości uzyskania wiążących opinii i interpretacji, pozwalających przedsiębiorcom na ustalenie prawidłowego sposobu stosowania przepisów w indywidualnych przypadkach,
- utworzenia piaskownic regulacyjnych, umożliwiających testowanie innowacyjnych rozwiązań AI w warunkach kontrolowanych, przy wsparciu organu nadzorczego.

Harmonogram wejścia w życie regulacji i rekomendacje

Lipiec / sierpień 2024:

Publikacja w Dzienniku Urzędowym oraz wejście w życie AI Act.

Luty 2025:

Weszły w życie pierwsze przepisy AI Act: zaczęły obowiązywać przepisy dotyczące zakazanych systemów AI oraz wymogów w zakresie edukacji i świadomości AI (*AI literacy*).

Sierpień 2025-2027:

Stopniowe wejście w życie regulacji odnoszących się do ogólnych modeli AI (GPAI) i systemów AI wysokiego ryzyka.

Możliwe zmiany i opóźnienia:

Warto na bieżąco śledzić nowe informacje związane z regulacjami dotyczącymi sztucznej inteligencji w Unii Europejskiej, gdyż obszar ten ulega ciągłym zmianom - pakiet **Digital Omnibus** opublikowano w listopadzie 2025; na rok 2026 przewidziane są prace legislacyjne w Parlamencie Europejskim i Radzie, poprawki do projektów oraz konsultacje

z interesariuszami. Jeśli proces legislacyjny przebiegnie sprawnie, możliwe jest przyjęcie pakietu na przełomie 2026/2027.

Przydatne linki:

AI Act - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/eng

Artificial Intelligence. Shaping Europe's digital future - https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/artificial-intelligence

Digital Omnibus Regulation Proposal. Shaping Europe's digital future - https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-omnibus-regulation-proposal

EU Artificial Intelligence Act. Up-to-date developments and analyses of the EU AI Act - https://artificialintelligenceact.eu/

„Zakazane systemy AI", Ministerstwo Cyfryzacji, NASK - https://www.gov.pl/web/ai/zakazane-systemy-ai

Regulacje prawne dotyczące sztucznej inteligencji w Wielkiej Brytanii

Pod koniec 2025 roku w Wielkiej Brytanii nie było osobnej regulacji dotyczącej sztucznej inteligencji. Biała Księga Rządu Wielkiej Brytanii w sprawie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji z dnia 3 sierpnia 2023 roku oraz pisemna odpowiedź z dnia 6 lutego 2024 roku na opinie otrzymane w ramach konsultacji dotyczących Białej Księgi wskazują, że Wielka Brytania nie zamierza w najbliższej przyszłości wprowadzać horyzontalnych regulacji dotyczących sztucznej inteligencji.

Regulacje prawne w zakresie sztucznej inteligencji w Wielkiej Brytanii

Dotychczas istniejące brytyjskie **sektorowe organy regulacyjne** nadzorują zagadnienia AI w poszczególnych sektorach. Do takich organów należą m.in.:

- niezależny organ odpowiedzialny za ochronę praw do informacji, w tym **ochronę danych osobowych (RODO)** i promowanie otwartości władz publicznych, czyli Biuro Komisarza ds. Informacji – Information Commissioner's Office (w skrócie ICO),
- brytyjski organ powołany do kontroli rynku mediów i telekomunikacji – Office of Communications (Ofcom),
- Urząd Nadzoru Finansowego – Financial Conduct Authority (FCA),
- Urząd ds. Konkurencji i Rynków – Competition and Markets Authority (CMA).

Ministerstwo Nauki, Innowacji i Technologii Wielkiej Brytanii (DSIT) kieruje krajowymi działaniami w zakresie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji i koordynuje działania organów regulacyjnych sektora.

Rząd brytyjski preferując ***pro-innovation, flexible and principles-based approach*** –proinnowacyjne, elastyczne podejście do sztucznej inteligencji, odwołuje się do **pięciu głównych zasad**: bezpieczeństwo i solidność, przejrzystość, uczciwość, odpowiedzialność, oraz możliwość kwestionowania i dochodzenia roszczeń. Istniejące w Wielkiej Brytanii organy regulacyjne działają zgodnie z wymienionymi zasadami, by zapewnić odpowiedzialny rozwój i wykorzystanie sztucznej inteligencji.

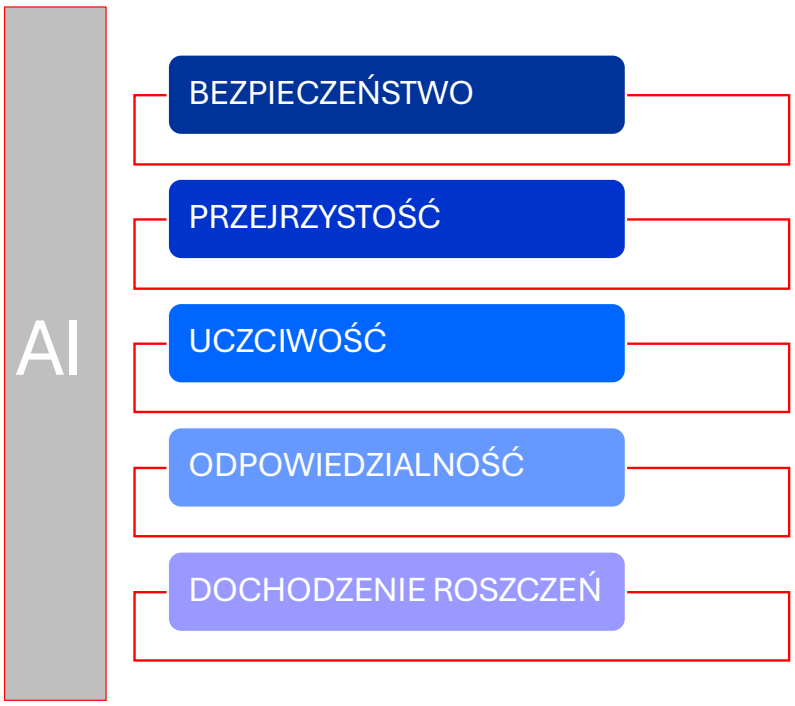

Przykładowe rozwiązania sektorowe oraz wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji

Podejście wybrane przez rząd Wielkiej Brytanii pozwala na zachowanie elastyczności regulacji w dynamicznie zmieniającym się świecie sztucznej inteligencji. Poszczególne **organy regulacyjne zostały zawezwane do opublikowania strategii dotyczących sztucznej inteligencji.** Obok sektorowych regulatorów (lotnictwo, transport, medycyna, itp.) takie strategie opublikowały wymienione wcześniej ICO, Ofcom, FCA i CMA. Organy te, widząc że w miarę rozwoju technologii pojawiają się nowe możliwości, które mogą przynieść lepsze rezultaty konsumentom i przedsiębiorstwom, wspierają innowacje AI, jednocześnie łagodząc ryzyka.

I tak np. brytyjski regulator ochrony danych – ICO – traktuje sztuczną inteligencję priorytetowo. Opublikował szczegółowe wytyczne dotyczące sztucznej inteligencji i biometrii. Oczekuje, że organizacje będą budować zaufanie już na etapie projektowania i będą one gotowe dzielić się swoimi procesami oceny ryzyka. Proponuje również praktyczne wsparcie (ICO AI and data protection risk toolkit) dla organizacji z sektora publicznego, prywatnego i trzeciego oceniających ryzyko naruszenia praw i wolności jednostki, jakie stwarzają ich własne systemy sztucznej inteligencji. Natomiast Ofcom, walcząc z deepfake'ami i szeregiem innych poważnych zagrożeń online, wdrożył ustawę o bezpieczeństwie online (Online Safety Act z 2023 roku). Zasady „bezpieczeństwa w fazie projektowania" ('safety by design' rules) – które oznaczają, że platformy powinny usuwać nielegalne treści tworzone przez sztuczną inteligencję i oceniać ryzyko związane z wszelkimi zmianami wprowadzanymi w swoich usługach – pomagają

stworzyć bezpieczniejsze życie online dla wszystkich użytkowników w Wielkiej Brytanii, a zwłaszcza dzieci, jednocześnie zapewniając firmom technologicznym elastyczność i swobodę innowacji. Ofcom zachęca firmy do wdrożenia zasad przejrzystości i uczciwości w zakresie sztucznej inteligencji w usługach oraz będzie egzekwować przepisy dotyczące wprowadzających w błąd treści generowanych przez sztuczną inteligencję w reklamach i sieciach na podstawie obowiązujących przepisów.

W ramach Forum Współpracy w Zakresie Regulacji Cyfrowych (Digital Regulation Cooperation Forum, DRCF), zrzeszającego od 2020 roku cztery brytyjskie organy regulacyjne odpowiedzialne za regulacje cyfrowe – Urząd ds. Konkurencji i Rynków, Urząd Nadzoru Finansowego, Biuro Komisarza ds. Informacji oraz Ofcom, funkcjonuje **AI and Digital Hub**, gdzie przedsiębiorcy mogą korzystać z nieformalnych porad dotyczących AI, analizując opracowane studia przypadków.

Istnieją również inne instytucje przydatne dla organizacji budujących lub wdrażających systemy AI, jak np. Instytut Alana Turinga, brytyjski narodowy instytut zajmujący się sztuczną inteligencją, oferujący ramy zapewnienia bezpieczeństwa sztucznej inteligencji, narzędzia do oceny ryzyka, a także wskazówki dotyczące najlepszych praktyk w zakresie odpowiedzialnego wykorzystania sztucznej inteligencji.

Proponowany projekt AI (Regulation) Bill

Podczas sesji 2023–2024 w Izbie Lordów złożono projekt ustawy dotyczącej sztucznej inteligencji (**AI Bill**), by zamiast polegać wyłącznie na regulatorach sektorowych ustanowić systematyczne ramy prawne, które zapewnią transparentność AI, przy jednoczesnej ochronie bezpieczeństwa

publicznego i narodowego oraz promocji innowacji i wzrostu gospodarczego. Projekt zawiera przepisy dotyczące piaskownic regulacyjnych, utworzenia niezależnego Urzędu ds. AI oraz powoływania w przedsiębiorstwach specjalnego „Oficera ds. sztucznej inteligencji" odpowiedzialnego za zapewnienie bezpiecznego i etycznego korzystania ze sztucznej inteligencji.

Projekt ustawy został automatycznie odrzucony po rozwiązaniu parlamentu przed wyborami powszechnymi; został ponownie złożony w marcu 2025 roku i jest obecnie w procesie rozpatrywania. Gdyby projekt ustawy został w przyszłości przyjęty, oznaczałoby to zmianę podejścia Wielkiej Brytanii do sztucznej inteligencji – z elastycznych rozwiązań na stworzenie bardziej scentralizowanych i normatywnych ram, podobnych do tych obowiązujących w Unii Europejskiej.

Szerszy kontekst i rekomendacje

Wielka Brytania podpisała prawnie wiążącą **Konwencję Rady Europy o sztucznej inteligencji, prawach człowieka, demokracji i rządach prawa** (wrzesień 2024 roku), dostosowując się do zobowiązań dotyczących bezpieczeństwa sztucznej inteligencji. Ponadto, uczestniczyła także w kilku innych inicjatywach międzynarodowych dotyczących regulacji AI. Do najważniejszych z nich należą:

- rezolucja ONZ w sprawie globalnych zasad AI (marzec 2024 roku), która nie jest prawnie wiążąca, ale stanowi fundament dla międzynarodowych regulacji AI,
- Deklaracja z Bletchley Park (listopad 2023 roku), która była wynikiem pierwszego światowego szczytu dotyczącego sztucznej inteligencji AI Safety Summit zorganizowanego przez Wielką Brytanię,

- inicjatywa OECD dotycząca zasad etycznych AI (OECD AI Principles z 2019 roku), które stały się globalnym standardem i zostały przyjęte przez G20.

Rok	Dokument / Inicjatywa	Charakter	Rola Wielkiej Brytanii
2019	OECD AI Principles	Soft law, wytyczne	Sygnatariusz jako członek OECD
2023	Deklaracja z Bletchley Park	Polityczna deklaracja	Organizator i sygnatariusz
2024 (marzec)	Rezolucja ONZ nt. AI	Globalna rezolucja, niewiążąca	Współautor i poparcie
2024 (wrzesień)	Konwencja Rady Europy	Prawnie wiążący dokument	Podpisany przez Wielką Brytanię

Wielka Brytania preferuje w zakresie sztucznej inteligencji miękkie regulacje oraz szeroką współpracę międzynarodową. Konkludując, można wskazać, że buduje ona most między podejściem UE (twarde regulacje) a USA (bardziej elastyczne zasady).

Warto na bieżąco śledzić nowe wytyczne organów regulacyjnych i zmiany związane z regulacjami dotyczącymi sztucznej inteligencji w Wielkiej Brytanii, gdyż obszar ten rozwija się dynamicznie.

Przydatne linki

AI Bill - https://bills.parliament.uk/bills/3942

Biała Księga Rządu Wielkiej Brytanii w sprawie regulacji dotyczących sztucznej inteligencji - https://www.gov.uk/government/publications/ai-regulation-a-pro-innovation-approach/white-paper

Biała Księga (Konsultacje) - https://www.gov.uk/government/consultations/ai-regulation-a-pro-innovation-approach-policy-proposals/outcome/a-pro-innovation-approach-to-ai-regulation-government-response

Forum Współpracy w Zakresie Regulacji Cyfrowych (Digital Regulation Cooperation Forum, DRCF) - https://www.drcf.org.uk/

ICO (AI and data protection risk toolkit) - https://ico.org.uk/for-organisations/uk-gdpr-guidance-and-resources/artificial-intelligence/

ICO (Strategia dot. sztucznej inteligencji i biometrii) - https://ico.org.uk/about-the-ico/our-information/our-strategies-and-plans/artificial-intelligence-and-biometrics-strategy/

Ofcom (Ofcom's strategic approach to AI oraz raporty na lata 2024-2025 oraz 2025-2026) - https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/annual-reports-and-plans/ofcoms-strategic-approach-to-ai

Ofcom (Online Safety Act) - https://www.gov.uk/government/publications/online-safety-act-explainer/online-safety-act-explainer

Autorką raportu „AI - regulacje prawne istniejące i powstające na danych rynkach" jest:

dr Małgorzata Winiarska-Brodowska

Doktor nauk społecznych. Specjalizuje się w problematyce z pogranicza nowych technologii, polityki i stosunków miedzynarodowych.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Trade.gov.pl

www.trade.gov.pl

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR